

Zvonimir IŠTVAN
Hrvatske šume d.o.o.
UŠP Koprivnica, Šumarija Repaš

GROFOVIJA REPAŠ U PREKODRAVLJU (I.)

"Grofovija ili podravska grofovska šumarija", epiteti su koje Šumarija Repaš s pravomnosi s obzirom na šumsko bogatstvo kojim gospodari, dugu lovnu tradiciju, ljepotu krajolika te raznovrsnu turističku ponudu.

Povijesni prikaz

Šumarija Repaš jedna je od jedanaest šumarija u sklopu Uprave šuma Podružnice Koprivnica, sa sjedištem u Ždali, gdje se i nalazi najveći šumski kompleks. S južne i jugozapadne strane šume ove gospodarske jedinice omeđene su rijekom Dravom, a sa sjeverne strane granicom Republike Hrvatske prema Republici Mađarskoj koju predstavlja nekadašnje korito rijeke Drave, današnji potok Ždalice. Tipična je to nizinska šumarija s površinom od 4201,70 ha i najvrjednijim sastojinama hrasta lužnjaka u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske kao i lovištem bogatim s visokom divljači. Prema pisanju Ivana Večenaja iz Gole ime „Repaš“ se prvi puta spominje 1621. godine kao sporno zemljište sa šumama između Ugarske i Hrvatske.

Legenda o postanku imena Repaš

Nakon prodora Turaka u ove krajeve i pobjede na Mohačkom polju 1526. g. veliki dio vojske sa svojim pašama i vezirima utaborio se i na obalama Drave i oko Balatonskog jezera. Tvrđavu Nagykanisza zaposjeo je Ređep-paša ili Re-paša kako ga je od milja zvao car Sulejman II. Veličanstveni. U znak uspješnih haračenja te godine i u slavu pobjede pozove jednog dana Re-paša sve svoje begove u lov na jelene i divlje svinje. Bilo je to područje podno Brežnice pa sve do Drave obraslo prašumama i nastanjeno jelenskim krdima i divljim svinjama. U ovim su se šumama skrivale i divlje djevojke od gladnih turskih očiju. Polazeći u lov i Re-paša se nadao da će barem jednu takvu uloviti. Jedne večeri, sjedeći uz vatru, približi im se jedna jadnica gola i gladna. Još bliže su je pridobili koricom kruha i nešto odjeće, kad Re-paša naredi janjičarima da je zaskoče. U tom trenutku djevojka tako snažno krikne da se je cijela šuma uzbunila. Životinje su

Fotografija gospodarske karte Repaša iz 1920.

počele bježati bezglavo unaokolo, a digao se i takav vihor da bi najradije svi pobjegli iz šume. Re-paša u isti mah zajaše svoga vranca, ali uzme i divlju djevojku sobom. Kako je i pašin vranac bio uznemiren počne i on trčati bezglavo zajedno sa svojim gospodarom i jadnicom, djevojkom svezanom za sedlo, kroz šumu. Iako je Re-paša pokušavao obuzdati svojeg vranca to mu nikako nije polazilo za rukom tako da su sve dublje i dublje zalazili u šumu, sve dok se nije čuo strašan tresak u vodu. I vranac i sirota djevojka, ali i Re-paša završili su u toj vodi u živom blatu zauvijek plativši glavom svoju drskost i okrutnost. Bilo je to u potoku Plesi što protječe između današnje šume Gradina-Oštarije i Piškornjaša. Tjednima su janjičari sa svojim begovima pokušavali pronaći tijelo Re-paše, ali uzalud pa se otada ovaj predio i naziva Re-paša šuma odnosno Repaš.

Repaš je u prošlosti bio naziv za čitavo Prekodravlje (Jozefinska topografska karta, dio Đurđevačke pukovnije iz 1782.). Danas kod spomena imena Repaš, misli se na selo Repaš što je smješteno uz rubni dio šumskog kompleksa, ali se pod tim imenom podrazumijeva i šuma Repaš kao najvredniji ekosustav ovog dijela sjeverozapadne Hrvatske s visokokvalitetnom hrastovinom.

Današnja gospodarska jedinica «Repaš-Gabajeva Greda» nalazi se na području koje je u prošlosti bilo predmet povijesnih previranja, izloženo utjecajima starih naroda i kultura (rimske, austrijske, mađarske, pa i istočnjačke). Specifično bogatstvo šuma ovog područja, uz plodno tlo, u prošlosti je predstavljalo jak poticaj tuđinskom prisva-

Ostaci zidina srednjovjekovnog dvorca Pepelara

janju. To je ovdje bilo posebice izraženo zbog toga što najveći dio današnje gospodarske jedinice «Repaš-Gabajeva Greda» predstavlja pogranično područje uz rijeku Dravu (Prekodravlje), a ono je zbog specifičnosti položaja: između starog toka rijeke Drave kojim sada teče potok Ždalice i današnjeg reguliranog toka Drave, itekako bilo predmet interesa susjednih zemalja.

Poznato je da je Prekodravlje u dalekoj prošlosti bilo u potpunosti obraslo većim prašumskim kompleksima te da je uz česte poplave ovim područjem Drava nepravilno meandrirala zbog čega je dugotrajniji opstanak naselja u tom močvarnom području u prošlosti bio otežan. Značajnije naseljavanje ovih šumovitih prostora započelo je tek u 18. i početkom 19. st., ako izuzmemo naselja uz ogranak rimske prometnice Ptuj-Osijek kojima svjedoče arheološki nalazi (ostaci ceste i rimskih grobova u šumskom predjelu Gradina i šumi Fuzetić te plemićke utvrde s pripadajućim kmetskim selištima i manje stočarske naseobine koje su vjerojatno od srednjeg vijeka postojale na ocjeditim lokalitetima). Zbog neistraženosti ne može se sa sigurnošću tvrditi da i kasnije, nakon naseljavanja Slavena na okolna područja, u Prekodravlju nije bilo značajnijih ljudskih naselja do 18. stoljeća.

Uz rastuće naseljavanje širila se i devastacija prirodnog šumskog pokrova što se osobito odnosi na zapadni dio Prekodravlja. Krajem 19. st. sistemski se krče šume na većim površinama radi širenja poljoprivrednog zemljišta. Jeftino se drvo izvozilo uglavnom u Mađarsku i manje u Austriju. Za transport drva dijelom je korištena i rijeka Drava. U periodu tako pojačane sječe šuma (1850.), na ovim prostorima židovski trgovci iz

Zgrada šumarije Gola u ulici Stjepana Radića, izgrađena 1918/ 1919. godine

južne Mađarske (Nagykanisze) organiziraju pepelarenje kao poseban oblik iskorištavanja šumskog bogatstva radi dobivanja potaše (pepeljike)¹. Kotlovi za pepelarenje, njih devet, bili su postavljeni kod Repaša kao i na lokalitetu koji je do danas poznat pod imenom Pepelara. Spominje se i šumska pruga koja je odvozila potašu. Koliko je to bio unosan posao govori i podatak da je država podupirala ovakav način eksploatacije te je to bio jedan od najvažnijih izvoznih proizvoda u tom razdoblju. Radnici su radili u grupama od deset ljudi i u sezoni, koja je trajala do 1. studenoga, da bi proizveli 150 do 200 centi pepeljike, a za jedan cent (100 kg) je trebalo spaliti 32 do 48 m³ drva, pretežito bukovog, ali se ovdje palio i hrast. Dobiveni pepeo se lužio u kotlovima te se kristaliziranjem i kalciniranjem dobivala potaša.

Za imovinske i vlasničke odnose nad šumama promatranog područja u prošlosti, značajno je postojanje Vojne krajine kojom je od sredine 16. st. obuhvaćeno i Prekodravlje. Od osnivanja Vojne krajine pojavljuju se i prvi pisani materijali na temelju kojih se može govoriti o nešto organiziranijem gospodarenju šuma. Za postojanja Vojne krajine Hrvatska je kroz različite državne oblike bila vezana za Ugarsku i Austriju. Vojna krajina predstavljala je vojno obrambeno područje koje je organizirala Austrija duž tadašnje granice prema Turskoj. U državnopravnom smislu Vojna krajina Hrvatske i Slavonije izuzeta je iz kompetencije Hrvatskog Sabora i bana i stavljena u nadležnost Ratnog vijeća, a kasnije pod glavnu komandu Vojne krajine sa sjedištem u Zagrebu. Od nezadovoljnih podanika Osmanskog carstva koji su bježeći iz Srbije i Bosne naselili granične dijelove Hrvatske i Slavonije Austrijska carevina stvorila je vojnu snagu koja

Prijevoz trupaca iz šume Repaš oko 1963. godine

je osiguravala trajniji mir pozadini. Vlasništvo nad šumama i pašnjacima različito se ustrojavalo na području nekadašnje Vojne krajine i Provincijala (civilni dio Hrvatske i Slavonije). Za razliku od civilnog dijela Hrvatske i Slavonije gdje su feudalni odnosi postupno nestajali uz pojavljivanje čitavog niza raznih vlasničkih odnosa koji su se kroz povijest mijenjali i nestajali, u Vojnoj krajini je sva šuma bila državna, a krajišnici su je uživali kao naknadu za vojničku službu i ostale obaveze.

Prvi temeljni Krajiški zakon kojim je uređen odnos države i krajišnika izdan je 1807. g. Po tom se zakonu vladar (car) smatrao vlasnikom svih zemljišta u Vojnoj krajini. Ekonomsko zemljište koje su krajišnici posjedovali smatralo se kao odšteta za vršenje vojničke službe. Osim toga imali su pravo korištenja šume za pašu i žirenje stoke te za opskrbu građevnim i ogrjevnim drvom. To je razdoblje karakterizirano ekstenzivnim iskorištavanjem šumskog bogatstva. Pukovnijska zapovjedništva su sve do donošenja novog Krajiškog temeljnog zakona 1850. g. relativno slobodno odlučivala o smjernicama korištenja i čuvanja šuma, a krajišnici su ovisno o svom statusu unutar krajiških mjesnih općina imali prava korištenja šuma i šumskih proizvoda. Krajiške mjesne općine bile su u Vojnoj krajini najniža upravna jedinica. Novim Krajiškim temeljnim zakonom donesenim 1850. g. mjesne općine postaju vlasnici zemljišta nad kojima su do tada imale pravo uživanja.

Ukidanjem Vojne krajine, 8. lipnja 1871. g. kralj je njeno područje pripojio Hrvatskoj te je stavio pod vlast hrvatskog bana. Prema zakonu odobrenom istog dana «*O ustanovah za odkup, izlučenje prava na drvlje, pašu i uživanje šumskih proizvoda, što krajiški*

Trofej jelena odstreljenog u Razljevu (odjel 2)
1915. godine

Prvi vepar odstreljen u lovištu Repaš

stanovnici imaju u državnim šumama nalazeći se u Vojnoj krajini» izvršena je podjela i razgraničenje postojećih carskih šuma na dva po vrijednosti jednaka dijela na području svake krajiške pukovnije. Jedna polovina šuma ostaje pod upravom države (državne šume), a druga polovina se predaje na korištenje pravoužitnicima za podmirenje potreba, pod istim uvjetima koje su i do tada imali u državnim šumama (imovne općine). Uz imovne općine i državne šume na području nekadašnje Vojne krajine iz zajedničkih dobara krajiških kućnih seoskih zadruga formirale su se i krajiške zemljišne zajednice kao poseban oblik vlasništva.

Šume koje su tada izlučene za potrebe pravoužitnika na području jedne krajiške pukovnije činile su jednu imovnu općinu. Osnivanjem Đurđevačke imovne općine sa sjedištem u Bjelovaru pod njenom su nadležnošću između ostalih potpale i šume koje čine današnju gospodarsku jedinicu «Repaš-Gabajeva Greda». Slijedi prikaz povijesnih podataka za šume ovog područja koje su od tada izdvojene iz kompleksa carskih šuma.

Imovnim općinama dodjeljivale su uglavnom razdvojene šumske površine bliže naseljima, izloženije šumskim štetama. Međutim ovo pravilo nije bilo slučaj u Prekodravlju gdje se radilo o velikom šumskom kompleksu kvalitetnih šuma, koje prije tog doba i nisu bile značajnije iskorištavane. Najvećim dijelom tada su to bile jednodobne, visoke, mješovite sastojine hrasta i graba koje su se pomlađivale prirodnim putem. Također se ponegdje provodilo šumsko-poljsko gospodarenje (naročito u selu Repaš). Zakonom iz 1871. g. imovne općine bile su obavezne na potrajno šumsko gospodarenje. Za šume nekadašnje imovne općine ne može se govoriti o nekim sustavnim radovima na uređivanju šuma jer su postojali samo oskudni podaci inventarizacije, te dijelovi gospodarskih osnova i neki nacrti (gospodarske karte). Gospodarilo se na temelju godišnjih

Lovački dom Čambina smješten na lijevoj obali jezera Mala Čambina

drvosječnih prijedloga.

Osnovna zadaća imovnih općina bila je namirenje potreba članova imovne općine i pravoužitnika šumskim proizvodima. Članovi imovnih općina bili su: 1. mjesne, crkvene i školske općine, 2. krajiške obitelji koje su do segregacije živjele u zadrugama, 3. krajiške obitelji izvan zadruga koje su izvršavale obveze davanje vojnika.

Pravoužitnici su imali pravo na ogrjevno i građevno drvo, pašu, žirenje i stelju. Kriterij za opskrbu ogrjevom bio je u početku broj članova domaćinstva, a kasnije veličina posjeda. Organizacija imovnih općina i način gospodarenja šumama bili su propisani zakonom od 15. lipnja 1873.g. i zakonom iz 1881.g. s naputcima A, B i C. Kako je s vremenom broj pravoužitnika rastao, a tako i godišnja potreba za ogrjevnim drvom, šume imovne općine đurđevačke nisu više bile u mogućnosti podmirivati te potrebe iz redovnog etata. Već 1898.g. je ova imovna općina kupovala stanovite količine ogrjevnog drva u sječinama državnih i privatnih šuma. Osim opskrbe pravoužitnika ogrjevnim i građevnim drvom imovne općine vršile su prodaju drva putem dražbi i maloprodajom. U tom periodu osnovana je vjerojatno i Šumska uprava u Goli s pet lugarskih srezova (spominje se 1903. godine), ali šumarija nije dugo djelovala, najvjerojatnije do 1941. Nakon raspada Austrougarske 1918.g. u Jugoslaviju imovne općine ulaze opterećene nerealno provedenom segregacijom, odnosno s nedovoljnim šumskim fondom za trajnu minimalnu opskrbu pravoužitnika drvom. Naredbom ministra šuma i ruda od 4. svibnja 1922. g. izvršeno je podržavljenje imovnih općina. Prema odredbi u 1. članku te Naredbe »... država preuzima, ne dirajući u pravo svojine, u svoju direktnu upravu

Presnimak fotografije iz gospodarske osnove 1951. - 1960.

šume i posjede svih krajiških imovnih općina». Prema 3. članku svi službenici imovnih općina «prevest će se u državnu službu sa svim pravima i dužnostima koje ima državno šumarsko osoblje na teritoriju Hrvatske i Slavonije».

Propašću Kraljevine Jugoslavije 1941. g. područje imovnih općina postaje vlasništvo Nezavisne Države Hrvatske. Problemi imovnih općina poprimili su takve razmjere da njihovo rješavanje više nije bilo moguće odlagati. Velika dugovanja bila su povod likvidaciji imovnih općina. One su prestale s radom, a njihove šume uključene su u sustav državnih šuma. Šume bivših imovnih općina Križevačke i Đurđevačke, s državnim šumama njihovog područja formirale su 1941. godine Ravnateljstvo šuma u Bjelovaru. Budući da zakonski akti doneseni u NDH nisu imali važnosti nakon završetka II. svjetskog rata, nije mogla važiti ni zakonska odredba o imovnim općinama objavljena 20. studenog 1941. g. Povjereništvo za šume i rude kao vrhovni organ za šumarstvo pri Nacionalnom komitetu oslobođenja Jugoslavije formirano je 7. 2. 1944. g. U Hrvatskoj je osnovano Povjereništvo šumarstva i šumske industrije 9. 5. 1944. g. kao najviši organ za šumarstvo Hrvatske. Isto je Povjereništvo svojom okružnicom od 20. 4. 1945. g. dalo smjernice o preuzimanju organizacije šumarstva i osnivaju se ispostave kotarskih narodnooslobodilačkih odbora. Tako su formirane između ostalih i šumarije Gola i Repaš. U zgradi Šumarije Gola još je 1947. g. bila uprava za Šumariju Repaš, a već 1948. upravitelj je upravljao iz sadašnje upravne zgrade.

Konačno rješenje dolazi u sklopu rješavanja pitanja vlasništva nad sredstvima za

proizvodnju FNRJ. Zakonom od 17. travnja 1947. g. kojeg je donio Sabor NR Hrvatske, šume i šumska zemljišta postaju općenarodna imovina i prelaze u nadležnost Ministarstva poljoprivrede i šumarstva. Šumama promatranog područja od 1947. g. gospodari Šumsko gospodarstvo «Bilogora-Garjevica» (jedno od osam novoosnovanih Gospodarstava u Hrvatskoj). Od tada gotovo svakih nekoliko godina slijede organizacijske promjene u šumarstvu. U većini slučajeva uzrok reorganizacija bile su promjene ustrojstva u političkoj, administrativnoj i privrednoj upravi zemlje, a manje potreba same šumarske službe. Godine 1948. iskoritavanje se izdvaja iz djelatnosti šumarija i prelazi pod nadležnost drvne industrije. Godine 1949. ukidaju se Šumska gospodarstva osnovana 1947. i osnivaju se lokalna gospodarstva kao privredna poduzeća na teritoriju pripadajućeg kotarskog narodnog odbora Koprivnica. Dana 1.7.1950. g. ponovno se organiziraju velika gospodarstva kao 1947. (opet se spominje formiranje šumarije Repaš, ali ne i šumarije Gola)?, a 1951. g. Odlukom Privrednog republičkog savjeta o ujedinjavanju svih općenarodnih šuma pod jednim rukovodstvom reorganizira se gospodarenje šumama zbog nejedinstvenosti i neuravnoteženosti rukovođenja šumama prema značaju. Tada je provedena i nova organizacija šumarija te šumska gospodarstva prestaju biti privredna poduzeća, odnosno postaju ustanove sa samostalnim financiranjem pod rukovodstvom Glavne uprave za šumarstvo.

Godine 1952. ukida se Glavna uprava za šumarstvo pa šumska gospodarstva postaju samostalna, najprije kao poduzeća, a zatim kao ustanove sa samostalnim financiranjem. Godine 1954. Izvršno vijeće NRH donijelo je Uredbu o ukidanju šumskih gospodarstava i Uredbu o osnivanju šumskih inspektorata, kao organ uprave za šumarstvo Sekretarijata za poslove narodne privrede NRH. Šumarije postaju kotarske privredne ustanove sa samostalnim financiranjem (šumarija Repaš bila je pod nadzorom NO Kotara Koprivnica), ponovno se ukidaju velika gospodarstva iz 1947. i 1950.g., a kontrolu zakonitosti i stručni nadzor vršio je kotarski šumarski inspektor. Godine 1955. slijedi uvođenje komunalnog sistema sa granicama šumarija unutar Kotara, a 1956. uvode se upravni odbori u šumarijama u kojima su zastupljeni predstavnici vlasti. Godine 1958. osnovan je FUŠ fond za unapređenje šumarstva koji je uzrokovao prelijevanje sredstava iz šumarstva i to većim dijelom na krška područja, a manjim u drvnu industriju.

Šumska gospodarstva se uspostavljaju 1961. (sada kao privredne organizacije s radničkim samoupravljanjem) u Bjelovaru, Križevcima, Koprivnici i Daruvaru; šumama današnje g.j. «Repaš-Gabajeva Greda» gospodari ŠG Koprivnica, Šumarija Repaš. Ova organizacija ponovno preuzima i eksploataciju šuma. Odredbe o takvoj organizaciji propisane su Osnovnim zakonom o šumama iz 1961. g. koji vrijedi na čitavom području tadašnje Jugoslavije. Tim zakonom šumarstvo je bilo organizirano po tzv. Šumsko-privrednim područjima koja su osnivana prema prirodnim i ekonomskim uvjetima. Ovaj zakon prestao je vrijediti donošenjem republičkog Zakona o šumama (NN 20/1977.). Te iste godine u Koprivnici se osniva Šumsko-poljoprivredni kombinat sa Sektorom poljoprivrede i Sektorom šumarstva. Pod Sektor šumarstava pripada i šumarija Repaš,

Detalj parka s hrastovima

a žiroračun je za šumarstvo jedinstven. Godine 1964. osniva se Pogon za šumarstvo Koprivnica i Pogon za šumarstvo Đurđevac, te se zajednički žiroračun (sredstva šumarstva) razdvaja na dva, a šumarija Repaš pripada pod Đurđevac. Poljoprivreda se 1965 g. izdvaja iz Šumsko-poljoprivrednog kombinata.

Godine 1970. osnovano je Združeno šumsko poduzeće Bjelovar u čiji sastav ulaze ŠG «Mojica Birta» Bjelovar i ŠG Koprivnica. Godine 1974. šumarije postaju OOUR-i osim u Koprivnici i Đurđevcu gdje OOUR-i postaju Pogoni za šumarstvo, a šumarije postaju Radne jedinice. 1975. g. osnovana je Poslovna zajednica šumarstva i drvne industrije Bjelovar u čiji sastav su ušli ŠG Bjelovar, Koprivnica i Varaždin. Godine 1985. stvaranjem tzv. funkcionalne organizacije na temelju Zakona o šumama iz 1983.g. («NN.»54/1983) šumarija Repaš je ukinuta, a njene šume postaju sastavni dio OOUR-a za uzgoj i zaštitu šuma Koprivnica, PJ Đurđevac, ŠG «Mojica Birta» Bjelovar.

Dana 1.1.1991. g. prestaje s radom ŠG «Mojica Birta» Bjelovar, a počinju s radom «Hrvatske šume», javno poduzeće za gospodarenje šumama i šumskim zemljištima u Republici Hrvatskoj, p.o. Zagreb, u čiji sastav ulazi i Uprava šuma Koprivnica sa 11 šumarija i jednom radnom jedinicom mehanizacije i prijevoza Đurđevac (MIP). Jedna od tih šumarija je i Šumarija Repaš. Od 8. travnja 2002. g. poduzeće Hrvatske šume su postale trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću, a Uprava šuma Koprivnica postala je jedna od 16 Podružnica.

Stablo broj 1

Stabla broj 2 (lijevo) i 3

Propisi gospodarenja šumama

Prvu Osnovu gospodarenja nakon II. svjetskog rata za ondašnju g.j. «Repaš» izradio je 1951.g. Odsjek za uređivanje šuma, Šumarskog inspektorata Bjelovar s ing. Milanom Drndelićem na čelu. U izvještaju kojeg je prilikom odobrenja te Osnove podnio izaslanik Uprave za šumarstvo i lovstvo Državnog sekretarijata za poslove narodne privrede ing. I. Smilaj stoji »*Za ovaj posjed postojala je odobrena gospodarska osnova, koja je odavno van snage, jer nije bila revidirana, pa se je u ovoj gospodarskoj jedinici vodilo gospodarenje po dijelovima te osnove trajne naravi: gospodarska karta, iskaz površina i donekle opis sastojina*«. Dakle, može se zaključiti da su ove šume i prije II. svjetskog rata bile inventarizirane i da se njima gospodarilo po stručnim principima. U prilog ovome ide i pronađen fragment gospodarske karte iz 1920. g. izdane u Bjelovaru gdje se vidi gospodarska podjela ovih šuma na odjele označene rimskim brojevima od I do XIX kao i iskaz površina iz iste godine pod nazivom „*Skrižaljka opisa i procjene Repaš-Štvanja, ophodnja 100. godina*“.

Prvu Osnovu za šumski predjel «Gabajeva Greda» koji je tada bio dio istoimene gospodarske jedinice u sklopu šumarije Koprivnica, izradila je 1956. g. Sekcija za uređivanje šuma Bjelovar. Reviziju za g.j. «Repaš» izradila je 1961. g. Sekcija za uređivanje šuma Šumskog gospodarstva Koprivnica, međutim ona nije bila odobrena od strane Skupštine općine. Ovom Osnovom bilo je predviđeno iskrčiti oko 300 ha lošijih sastojina i prevesti ih u plantaže topola. Ipak tijekom gospodarenja odustalo se od toga na dijelu površine. Reviziju Šumske gospodarske osnove za g.j. «Gabajeva Greda» izradila

je 1966.g. Sekcija za uređivanje šuma Zagreb. Godine 1971. g. došlo je do spajanja dvije spomenute gospodarske jedinice u novu s nazivom «Repaš-Gabajeva Greda» i za nju je sastavljena nova Šumsko gospodarska osnova. Od otkupljenih površina formirana su i dva nova odjela (55. i 56.). Sve radove obavio je Odjel za uređivanje šuma Združenog šumskog poduzeća Bjelovar. Iduća revizija uslijedila je 1981.g., a izradio ju je Sektor za uređivanje šuma i projektiranje Šumskog gospodarstva «Mojica Birta» Bjelovar.

Deset godina nakon nje, 1991.g., Odjel za uređivanje šuma Uprave šuma Bjelovar izradio je Osnovu gospodarenja, formirana su još tri odjela 71, 72 i 73. Radi sušenja hrasta lužnjaka i velike količine slučajnog prethodnog prihoda, nije bilo uvjeta za realizaciju redovnog prethodnog prihoda pa je 1998.g. izvršena izvanredna revizija ove Osnove. Nju je izradio Odjel za uređivanje šuma Uprave šuma Koprivnica. Isti Odjel pristupio je izradi nove Osnove gospodarenja za gospodarsku jedinicu «Repaš-Gabajeva Greda» s važnošću 1.1.2001.-31.12.2010.g. koja predstavlja šestu kontinuiranu inventarizaciju ovih šuma nakon drugog svjetskog rata. Kako se je proces sušenja hrasta lužnjaka nastavio i kulminirao 2003. i 2004. g. prišlo se izvanrednoj reviziji Osnove gospodarenja 2005. g.

Danas gospodarsku jedinicu „Repaš-Gabajeva Greda“ čine tri odvojena šumska kompleksa smještena između 46° 7' i 46° 12' sjeverne širine i 14° 39' i 14° 51' istočne dužine. Najznačajniji i najveći kompleks šuma nalazi se u Prekodravlju površine 3520,01 ha (odjeli 2-56 i 71-73), omeđen rijekom Dravom s južne i jugozapadne strane te sa sjeverne strane granicom Republike Hrvatske prema Mađarskoj odnosno potokom Ždalice. Na ovaj kompleks se neizravno nadovezuje drugi kompleks smješten nešto južnije od prometnice Gola-Gotalovo (odjel 1a - Pilajevo, 42,09 ha). Treći kompleks je Gabajeva Greda, a nalazi se zapadno od prometnice Gola – Molve (odjeli 57-70, površine 639,60 ha), sa sjevera omeđen rijekom Dravom, a s južne strane kanalom Bistra. Cijela gospodarska jedinica podijeljena je na 73 odjela, 445 odsjeka, ima ukupnu drvenu zalihu od 1 128 066 m³ i godišnji tečajni prirast od 26136 m³ (9,01 m³/ha) te drvenu zalihu od 389 m³/ha. Najmanja nadmorska visina iznosi 112 m oko jezera Čambina, a najviša nadmorska visina je u predjelu Pilajevo i iznosi 120 m.

Lovstvo

Da je prostor Prekodravlja oduvijek bio bogat divljači govore i podaci iz spomenice Župe u Goli gdje na pitanje „*Proizvodi poljski i gorski koji se tu nalaze, ime i vrste žita što se sije, stoka koja se tamo gaji, zvjerad, ptice, drvo u šumama, koje vrste rastu i rude koje se tamo nalaze?*“ župnik Tomo Ciglarić, 23. ožujka 1850. odgovara: „*Svake vrste žita imade, osobito kukuruza, stoka bijela, zvjerad, osobito zječevi, lisice ponešto, vukova malo, ali ih ima, mnogo vrsta malih ptičica, ima mnogo jarebica, divljih pataka (raca), pupkov, osobito pak ima čavki (kavki) i vrana crnih koje velikoga kvara u kukuruzu prave. Zatim ima mnogo vrabaca od kojih je teško očuvati*

pšenicu i proso“: Nadalje stoji *“da je ovo mjesto glasovito po velikim šumama u kojima ima najviše klenovog, jalševog, vrbovog i vezovog drva dok bukovog je malo vidjeti“*

U istom dokumentu na postavljeno pitanje *„Osobito ili posebno ime polja, poljane ili doline u kojem ovo mjesto leži?“* (misli se na mjesto Gola) stoji odgovor: *„Glasoviti Repaš“*. Da je na ovim područjima u prošlosti bilo vuka govori i nekoliko slijedećih zapisa: tako se spominje da je godine 1879/80. bila izrazito jaka zima te da je Drava bila zamrznuta više od dva mjeseca, a po putovima se nalazilo smrznutih vukova. Također je 1886. godine nerast jednog mještanina (Blažeković) zaklao vuka.

Godine 1910. časopis *„Nezavisnost“* iz Bjelovara donosi slijedeće detalje: *„U okolici su krasne hrastove šume Imovne općine Đurđevačke. Kažu da nema na daleko lovišta kakvo je u tom kraju, Tu se nađe dosta zečeva, srna, dapače i jelena. Ima tamo i fazana koji nalaze dobro i pouzdano skrovište na ogromnim poljima zasijanim kukuruzom“*. Lovište Repaš spominje se dakle još u 19. stoljeću (1891. g.) kada je bilo u zakupu četvorice lovaca iz Zagreba na period od deset godina. U to vrijeme u lovištu je odstrijeljen i prvi jelen, a od ostale divljači spominje se tada i srneća divljač te zečevi, fazani i poljske jarebice. Već iduće godine spominje se da je u lovištu odstrijeljeno 817 komada raznovrsne divljači i to sitne. Godine 1902. spominje se da je odstrijeljeno 46 fazana, 78 zečeva, 15 trčki i 9 šljuka (ukupno 148 komada), a 1908. g. odstrijeljeno je 372 komada.

Početak 20. stoljeća (1906. g.) lovište Repaš bilo je u zakupu stranaca Fischera i Kropfa iz Kassela te u zakupu grofa Bombellesa st. s fazanerijom koja je bila na zavidnoj razini. Kasnije je lovište u zakupu Pongratza koji je jedno vrijeme zadržao nivo fazanerije te je konačno došlo do gašenja zbog promjene životnog prostora. Prelaskom sastojina u starije dobne razrede došlo je do smanjenja površina pogodnih za opstanak fazana, a njihovo mjesto postepeno su počeli nastanjivati pripadnici visoke divljači jelen obični (*Cervus elaphus* L.), srna obična (*Capreolus capreolus* L.) i divlja svinja (*Sus scrofa* L.) koja je u početku bila samo prolazni gost iz susjedne Mađarske. Za trajanja 1. svjetskog rata (1918. godine) spominje se da je, zbog velikog broja oružja i privilegiranog lova do tada, došlo do ekspanzije krivolova tako da je stradalo mnogo divljači pa se spominje da je na području lovišta Repaš ostalo svega četiri grla jelenske divljači.

Za vrijeme Imovnih općina lovstvo je značajno sudjelovalo u izvanrednim (sporednim) prihodima jer su se lovne površine izdavale u zakup na 10 godina. Tako je 1930. g. i dio lovišta Repaš izdan u zakup dok je 500 ha ostavljeno Šumariji na čijoj su površini imali pravo lova njezini službenici. Ova se mjera kasnije pokazala vrlo korisnom jer se lovištem gospodarilo racionalno te je povećano brojno stanje plemenite divljači, a smanjen je broj ptica grabljivica i zvjerađi. Najbolje lovište u tadašnjoj Imovnoj općini Đurđevačkoj je lovište Repaš u kojem je evidentirano preko šesto komada kvalitetne srneće divljači.

Od 12. kolovoza 1948. godine na površini od 8100 ha formirano je uzgojno lovište Repaš s kojim gospodari Šumarija Repaš, dakle već punih 60 godina. Godine 1949. u Repašu je osnovan prvi uzgojni centar za umjetni uzgoj fazana u organizaciji šumarske

struke, a po sistemu klasične metode (leženje i uzgoj fazanskih pilića pomoću kokošnjih kvočki) s pomoćnim pogonima peradarstvo i kuničarstvo. Peradarstvo je osnovano s ciljem podmirenja fazanerije kvočkama i jajima, a meso kunića je služilo u recepturi za prehranu rasplodnih fazana u volijerama i fazanskih pilića. Ova fazanerija je nakon tri godine prestala s radom da bi 1955. g. opet krenula s proizvodnjom reaktivacijom 16 fazanskih volijera u kojima se proizvodilo oko 1100 komada fazana godišnje. Fazanerija se nalazila na području šumskog predjela Visoka greda (Kerestava), odjel 19. Kako bi se povećalo brojno stanje i kvaliteta srneće divljači, 1954. g. formirano je ograđeno uzgajalište za srne. Uzgajalište je tada brojilo 25 grla srneće divljači iz lovišta Repaš, ali i iz drugih lovišta osobito iz Gorskog Kotara. Uzgajalište se nalazilo u šumskom predjelu Visoka greda (Kerestava), odjel 19.

Godine 1955. spominje se u lovištu Repaš sljedeće brojno stanje divljači:

- jelen obični	5 grla
- srna obična	230 grla
- zec	500 repova
- fazan	350 kljunova
- jarebica	140 kljunova

Godine 1956. iz Šumarije Grubišno Polje dopremljen je mladi jelen obični (radnici Šumarije Repaš su ga zvali Toni), a u svrhu rasplodivanja odnosno osvježanja krvi repaške populacije jelena. Sa košutom Katom živio je u ograđenom prostoru odjela 19 (kerestava). Kada je košuta uspjela pobjeći iz ograđenog prostora Toni je ostao živjeti sam. Bio je pitom i ljudi mu nisu bili nepoznanica sve do trenutka kada je za vrijeme rike krajem rujna 1961. g. u ograđenom dijelu rogovima ubio lovočuvara Josipa Gombara koji je pošao očistiti mu pojilište.

Godine 1957., 3. veljače, odstrijeljen je prvi vepar u lovištu Repaš u šumskom predjelu Ljevača, a odstrijelio ga je tadašnji upravitelj Šumarije Miloš Petrović. Dogodilo se to nakon što je s Mađarske strane granice uklonjena žica pa je divljač nakon ratnih godina počela opet slobodno migrirati svojim stoljetnim stazama. Dužina sjekača iznosila je 11,5 cm.

Godine 1988. od lovišta br. 1 „Repaš“ izdvojena je površina od 400 ha kod mjesta Novačka u korist lovišta broj 16 u bivšoj Općini Koprivnica, tako da sada površina lovišta „Repaš“ iznosi 5730 ha. Izdvojena površina pripojena je lovištu kojim gospodari današnja lovačka udruga „Zec“ Gola-Gotalovo. „Patkara“ je udomaćeni naziv za šumski predjel Babino polje i Vrbak, između odjela 50 i 54, gdje su se početkom sedamdesetih g. prošlog st. uzgajale i lovile divlje patke u ograđenom prostoru. Godišnje se uzgajalo 2500 do 3000 kljunova, a najčešći lovci su bili Talijani.

Danas državno lovište broj: VI/9 – «Repaš» ima površinu 6313 ha, a ustanovljeno je Odlukom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva 27. siječnja

2006. g. Dana 16. ožujka 2006. g. sklopljen je Ugovor broj: 383 o povjeravanju izvršenja prava lova u državnom otvorenom lovištu broj: VI/9 „Repaš“, Hrvatskim šumama, Upravi šuma Podružnici Koprivnica, Šumariji Repaš na period od 30 g.

Matični fond divljači utvrđen 2005. g. (lovnogospodarska osnova 2005.-2015.) izgleda ovako: - jelen obični 76 grla, - srna obična 128 grla, - divlja svinja 48 grla, - zec obični 26 repova, - fazan 20 kljunova.

Odstrel krupne divljači za period 1978.-2007.²

Tablica 1

Lovna godina	Jelenska divljač	Srneća divljač	Divlja svinja
	grla		
1978/79.	50	40	30
1979/80.	58	55	40
1980/81.	63	45	38
1981/82.	60	41	35
1982/83.	43	35	25
1983/84.	58	39	40
1984/85.	82	50	40
1985/86.	63	50	40
1986/87.	44	8	26
1987/88.	47	21	45
1988/89.	46	40	50
1989/90.	52	48	70
1990/91.	44	39	60
1991/92.	38	23	34
1992/93.	39	31	30
1993/94.	36	29	60
1994/95.	24	37	50
1995/96.	21	24	50
1996/97.	17	28	54
1997/98.	17	27	52
1998/99.	19	31	48
1999/00.	12	25	53
2000/01.	18	37	59
2001/02.	19	32	51
2002/03.	17	38	63
2003/04.	18	37	52
2004/05.	17	38	52
2005/06.	16	39	48
2006/07.	20	41	66
2007/08.	20	39	50
Ukupno:	1078	1067	1411

Stečene medalje u razdoblju 1978.-2007.

Tablica 2

Lovna godina	Jelen obični			Srna obična			Divlja svinja		
	zlatna	srebrna	brončana	zlatna	srebrna	brončana	zlatna	srebrna	brončana
1978/79.	0	7	4	0	0	1	0	0	0
1979/80.	1	7	5	0	0	0	0	0	0
1980/81.	1	4	3	0	0	1	0	0	0
1981/82.	1	3	7	0	2	0	0	0	0
1982/83.	0	3	6	0	0	0	0	0	0
1983/84.	1	3	5	0	0	1	0	0	0
1984/85.	3	2	4	0	0	0	0	0	0
1985/86.	2	3	5	0	0	2	0	0	0
1986/87.	1	4	5	0	1	0	0	0	0
1987/88.	2	8	6	0	0	0	0	0	0
1988/89.	0	6	3	0	1	0	0	0	0
1989/90.	2	5	4	0	0	0	0	0	0
1990/91.	1	3	1	0	0	0	0	0	0
1991/92.	0	1	2	0	0	0	0	0	2
1992/93.	2	3	4	0	0	2	0	0	0
1993/94.	1	3	2	0	0	0	0	0	1
1994/95.	0	1	1	0	0	0	0	0	0
1995/96.	1	0	1	0	0	0	0	1	0
1996/97.	1	2	0	0	0	0	0	0	0
1997/98.	0	0	3	0	0	0	0	1	0
1998/99.	0	1	2	0	0	1	0	0	0
1999/00.	0	0	1	0	0	0	1	1	0
2000/01.	0	2	1	0	0	0	0	0	0
2001/02.	1	0	2	0	1	1	1	1	0
2002/03.	0	0	2	0	1	1	0	0	0
2003/04.	1	2	0	0	1	1	0	0	0
2004/05.	0	0	2	1	1	0	2	1	0
2005/06.	1	1	0	0	0	0	0	0	0
2006/07.	0	0	4	0	0	0	0	0	0
2007/08.	0	1	4	0	1	1	0	1	0
Ukupno:	23	75	89	1	9	12	4	6	3

U lovnoj g. 1996/97. u lovištu Repaš odstrijeljen je jelen obični čije je rogovlje ocijenjeno s 232,21 CIC točaka i to je najjača trofeja jelena stečena u ovome lovištu, stekao ju je lovac Ignac Jurković iz Zagreba. Najjača trofeja divlje svinje-vepra stečena je u lovnoj g. 2001./2002., a ocijenjena je sa 128,60 CIC točaka s dužinom sjekača od 24,7cm. Sretni je lovac iz Njemačke. Lovne g. 2004/2005. lovac iz Danske stekao je najjaču trofej srnjaka u lovištu Repaš, a koja je ocijenjena sa 135,18 CIC točaka. Lovne g. 2007/2008. (12. studenoga 2007.) u šumskom predjelu Visoka greda, odjel 18 svog prvog vepra, a u lovištu Repaš prva žena-lovica, odstrijelila je gospođa Anita Bračun iz Zagreba. Vepar je odstrijeljen dočekom sa čeke, a trofeja je ocijenjena sa 108,60 CIC točaka (dužina sjekača iznosila je 16,5 cm).

Lovcima i svim zaljubljenicima u prirodu je na raspolaganju lovački dom «Čambina» na istoimenom jezeru. Dom je izgrađen 1965. godine, a u dva navrata (1993. i 2005. g.) je rekonstruiran u reprezentativni lovački dom s komfornim sobama (6 soba s ukupno 16 ležajeva; 2/3, 2/2 i 2/2+1), moderno opremljenom kuhinjom, salom za objedova-

nje i različite vidove prezentacija (kapacitet 50 ljudi) te luksuzno opremljenim dnevnim boravkom. Lovački dom nudi ugodan smještaj, vrhunsku gastronomsku ponudu kao i najkvalitetnija hrvatska vina, koja se čuvaju u vinskom podrumu „Ledvenica“⁴⁴, a koji se nalazi ispod razine jezera Mala Čambina.

Lovački dom je okružen idiličnim krajolikom u kojem će i najzahtjevniji naći svoj kutak za odmor. Romantičarima je na raspolaganju i lovačka kočija kao i sanjke kojima je moguće dospjeti i u najudaljenije predjele uz pomoć rasnih lipicanaca i kobila hrvatskog hladnokrvnjaka. Osim u lovačkom domu Čambina smještaj je moguć i u lovnom dijelu upravne zgrade Šumarije, gdje je gostima na raspolaganju pet soba (3/2 i 2/1) s ukupno 8 ležajeva.

U neposrednoj blizini nalazi se i kapelica Sv. Huberta izgrađena od smrekovih oblica 2001. g. od kada se svake godine na dan zaštitnika lovaca (3. studenoga) ispred kapelice služi sveta misa. U unutrašnjosti kapelice nalazi se hrastov kip sv. Huberta visine 100 cm rad kipara iz Mađarske.

Ribolov

Šumarija Repaš se u svojoj bogatoj povijesti bavila i gospodarskim ribolovom i to na jezeru Čambina i na rijeci Dravi. Tako je 11. rujna 1958. g. Šumariji dodijeljena ribolovna voda Čambina na upravu odnosno gospodarenje od strane NOO Gola. Godine 1962., 8. rujna NO Općine Virje ponovno dodjeljuje ribolovnu vodu Čambina pod upravu šumarije Repaš na period od 20 (dvadeset) g. te nalaže podizanje građevinskog objekta za smještaj potrebnog materijala i slično. Dana 29. prosinca 2003. g. Županijsko poglavarstvo Koprivničko-križevačke županije donijelo je Zaključak o dodjeli prava korištenja voda u smislu ribolova unutar Značajnog krajobraza Čambina.

Na rijeci Dravi Šumarija Repaš je vršila gospodarski ribolov sve do 1967. g. kada se prestala baviti, tada privrednim ribolovom, a na temelju sporazuma sa Centrom sportskih ribolovnih društava Đurđevca. Od tada se Šumarija bavila ribolovom samo na Velikoj i Maloj Čambini sve do 1993. g.

Rasadničarstvo i poljoprivreda

Rasadnik topola formiran je 1957. g. u šumskom predjelu Gabajeva Greda u odjelu 6a (današnji 61 odjel) na površini od 25,61 ha u sklopu Šumarije Koprivnica. Uz ovaj rasadnik osnovani su i rasadnici u Repašu i u Legradu na Vajkeku. Kasnije je zbog mehanizacije i stručnije obrade zemljišta te primjene kemijskih sredstava zaštite sadnica osnovan centralni rasadnik topola u Gabajevoj Gredi na 20 ha. Maksimalni kapacitet rasadnika u Gabajevoj Gredi je bio 50 000 sadnica (klona I-214) godišnje. U odjelu 5

(današnji 60 i 61) podignute su i usporedne parcele raznih klonova s različitim načinima sadnje prihrane umjetnim gnojivima. Prve plantaže topola na području današnje gospodarske jedinice Repaš-Gabajeva Greda osnovane su u predjelu Gabajeva Greda odjel 1 (današnji 57) i u predjelu Visoka greda odjel 7.

Plantaže su podizane na temelju iskustva koja su šumarski stručnjaci upoznali na stručnoj ekskurziji u Italiji u dolini rijeke Po. Sadni materijal je nabavljen kod Šumskog gospodarstva Osijek. Godine 1960. nabavljena je teška mehanizacija za vađenje panjeva i rigolanje tla na dubini do 80 cm. Nakon toga se površina tanjurala i ravnala te se prvih godina (do 3 g.) obrađivala kao poljoprivredna, sadnjom kukuruza. Nakon toga se pristupalo sadnji topola. U periodu od 1957. do 1971. g. ukupno je na području Šumarije Repaš podignuto 426 ha plantaža topola.

Za potrebe skladištenja kukuruza 1960. g. izgrađeni su drveni koševi i to u ekonomskom dvorištu šumarije za 20 vagona i u Ljevači (odjel 22) za 40 vagona kukuruza te u odjelu 12 žičani koševi. Koševi u dvorištu šumarije i danas služe za skladištenje dok su ovi u odjelu 12 i 22 srušeni. Kako su se proizvodile velike količine kukuruza Šumarija je izgradila i nekoliko štala u kojima su se tovili bikovi. Štale su izgrađene u odjelu 70c, 18L te u odjelu 16d nadstrešnice za tov. I danas stoji, doduše više nije u funkciji, štala u odjelu 18L, dok su one u Sušinskom bereku 70c i u 16d srušene. Stajski gnoj koji je nastajao u spomenutim štalama korišten je za gnojenje prilikom podizanja novih plantaža topola, tako da je cijeli proizvodni proces bio zaokružen.

Zaštita prirode

U parku što okružuje upravnu zgradu Šumarije Repaš u Ždali na katastarskoj čestici broj 2219 k.o. Ždala i na nadmorskoj visini od 116 m, nalazi se skupina stabala hrasta lužnjaka koja je 1998. g. zaštićena na temelju Zakona o zaštiti prirode, u kategoriji spomenika prirode pod nazivom *Sedam stabala hrasta lužnjaka*⁵. To su primjerci stabala čija se starost procjenjuje na preko 370 g. i svojim stasom i ljepotom imaju izuzetnu estetsku, raritetnu, znanstvenu i povijesnu vrijednost. U trenutku proglašenja spomenikom prirode bilo je sedam stabala pa otuda i naziv, međutim zbog odumiranja pojedinih grana pa i cijelog stabla krajem travnja 2003. g. dva stabla (stablo broj 5 i 6) su morala biti oborena jer su predstavljala opasnost za radnike i prolaznike. Zbog novonastalih okolnosti uslijedila je izmjena odluke o proglašenju sedam stabala hrasta lužnjaka spomenikom prirode u *Skupina stabala hrasta lužnjaka*⁶. Iste godine (19. rujna) oboreno je i treće stablo (stablo broj 7) zbog istih razloga tako da danas zaštićenu skupinu čine samo četiri stabla. Rekognosciranjem terena šumarijskog parka utvrđeno je da je na ovom prostoru bilo ukupno deset takovih stabala, no tri su stabla srušena (na karti stabla broj 8, 9 i 10) daleko prije nego je ostalih sedam proglašeno spomenikom prirode. U cilju očuvanja biološke raznolikosti na mjestima svih porušenih stabala zasađene su mlade

biljke potomci tih istih orijaša.

Gorostasi koji su visoki 18 do 33 metra pružaju utočište mnogim vrstama biljnog i životinjskog svijeta i već stoljećima prkose i ljudima i vremenu kroz poznatu šumarsku izreku kako hrast sto godina raste, sto godina živi i sto godina umire. Nakon obaranja dva stabla krajem travnja 2003. g. od stabla pod brojem 6 ostavljen je trupac u duljini od 5,35 m i promjera 101 cm (opseg 316 cm), što čini 4,28 m³. Stablo je u trenutku obaranja imalo prsni promjer 117 cm (opseg 369 cm) i bilo je visine 32 m, a na 7,7 m bilo je promjera 94 cm.

Trupac je postavljen u vodoravni položaj nedaleko od mjesta gdje je stablo živjelo, a iznad njega je izgrađena nadstrešnica koja ga štiti od atmosferilija te kao takovo služi u edukativne svrhe za mnogobrojne izletnike i učeničke grupe što posjećuju ovaj park. Od biljaka stanovnici ovih hrastova su: bršljan (*Hedera helix* L.), i žuta imela (*Loranthus europaeus* L.). Od gljiva valja ovdje spomenuti kao stanovnike hrastov žbunac (*Grifola umbellata* Pilat.), hrastova sjajnica (*Ganoderma lucidum* Karst.), vukovo meso (*Fistulina hepatica* Hudson) i druge, a od kukaca svakako jelenak (*Lucanus servus* L.), velika hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo* L.), rijetke vrste osa najeznica i drugih vrsta kukaca.

Koordinate stabala i panjeva hrasta lužnjaka i klena u parku date su u tablici broj 3.

Tablica 3

Broj stabla	y	x
1.	6431930	5112587
2.	6431947	5112557
3.	6431944	5112543
4.	6431941	5112553
5.	6431951	5112567
6.	6431946	5112569
7.	6431924	5112569
8.	6431919	5112575
9.	6431934	5112555
10.	6431944	5112562
11.	6431979	5112596

Trenutno stanje stabala u parku

Stablo broj 1 ima opseg od 496 cm i promjer od cca 148 cm (obraslo bršljanom) te visinu od 33 m. Ovo je najvitalnije stablo, zdrave krošnje, suhog vrha i trulog debla pri žilištu.

Stablo broj 2 ima opseg od 343 cm i promjer od cca 104 cm (obraslo bršljanom) te visinu od 18 m. Stablo je nagnuto prema istoku pod kutem od 65° puknutog debla (vjerojatno od udara groma) sa unutarnjom šupljinom. Krošnja je zdrava. Stablo broj 3 ima opseg od 515 cm i promjer od cca 154 cm (obraslo bršljanom) te visinu od 29 m. Ovo je stablo fiziološki najlošijeg stanja, odumrle krošnje i trulog debla pri žilištu, a i nagnuto

je prema državnoj cesti pod kutem od 72° te je pitanje vremena kad će se morati oboriti radi sigurnosti prometa i prolaznika. Krošnja nije u potpunosti prolistala, već samo donji dio krošnje i jedna deblja postrana grana dok je vršni dio suh i nije prolistao. Stablo broj 4 ima opseg od 380 cm i promjer od cca 120 cm (obraslo bršljanom) te visinu od 26 metara. Stablo odnosno deblo je u potpunosti trulo i izbušeno od strizibube, a na životu ga drži samo plašt na oko 1/2 opsega. Krošnja je u redu i stablo je prolistalo. Iz svega navedenog proizlazi da su sva stabla u dosta lošoj fiziološkoj kondiciji zbog uznapredovale faze odumiranja odnosno sušenja krošnje i truleži debla. Unatoč ovakvom stanju poželimo ovoj skupini stabala hrasta lužnjaka da požive još koje stoljeće.

U parku Šumarije Repaš vrijedno je za spomenuti da se tu nalazi i staro stablo klena (*Acer campestre* L.) koje ima promjer 110 cm i visinu od 17 m. Također se tu nalaze i dva stabla platane (*Platanus orientalis* L.) od kojih je jedno prsnog promjera 65 cm i visine 27 m, zatim je tu i nekoliko stabala duglazije (*Pseudotsuga douglasii* Sabine) od kojih je ono uz državnu cestu visine 34 metra i prsnog promjera 80 cm. Od ostalih vrsta ima tu nekoliko stabala japanske kriptomerije (*Cryptomeria japonica* L.), nekoliko vrsta tuja (*Thuja sp.*) te nekoliko stabala obične smreke (*Picea abies* L.), jedna breza i poljski jasen. U toku su radovi na popisu biljnih vrsta u samom parku kao i donošenje plana uređenja parka. Ispred upravne zgrade Šumarije nalaze se dva stabla pačempresa (*Chamaecyparis lawsoniana* Parl.) prsnog promjera 52 cm i visine 21 m. U sklopu dvorišta nalazi se i stabalce tise (*Taxus baccata* L.) prsnog promjera 38 cm i visine 8,5 m. Neposredno pored tise nalazi se i jedno stablo duglazije prsnog promjera 84 cm i visine 32,5 m.

Rijeka Drava svojom hirovitošću ostavila je neizbrisiv trag na ovom dijelu podravske ravnice. Meandrirajući kroz prostor pružila nam je različite vizure i kutke samo njoj znane s neprocjenjivim biljnim i životinjskim, ali i estetskim vrijednostima. Jedan takav meandar je i jezero Čambina (Mala i Velika Čambina) kod mjesta Ždala, koji je također zaštićen temeljem Zakona o zaštiti prirode 1999. godine u kategoriji *Značajni krajobraz Čambina*⁷. To je očuvani barski ekosustav s uznapredovalom sukcesijom, potkovastog oblika površine oko 50 ha, izrazite estetske, hidrološke i ekološke vrijednosti krajolika tipičnog za kontinentalno peripanonsko područje. Jezero Čambina ima spoj s rijekom Dravom i to s Velikom Čambinom gdje za visokog vodostaja rijeke dolazi do punjenja jezera i poplavlivanja okolnog terena. Glavnina vode u jezero dolazi graničnim potokom Ždalica te potokom Dombo iz susjedne Mađarske. Stanište je mnogih ptica močvarica (bukavac, velika bijela čaplja, siva čaplja, čaplja danguba, crna roda, crvenokljuni labud, divlja patka, liska i druge) te mrjestilište brojnih vrsta riba (patuljasti som, smuč, štuka, šaran, linjak i druge).

Značenje šume Repaš

Šuma Repaš od izuzetnog je značaja za ovaj dio Podravine kako u gospodarskom

tako i u ekološkom smislu što se može sagledati kroz općekorisne funkcije ovakvog kompleksa šuma. Naime općekorisne funkcije šuma, kako to stoji u Zakonu o šumama, odražavaju se osobito u zaštiti zemljišta, prometnica i drugih objekata od erozije, bujica i poplava; utjecaju na vodni režim i hidroenergetski sustav; utjecaju na plodnost zemljišta i poljoprivrednu proizvodnju; utjecaju na klimu; zaštitu i unapređivanju čovjekove okoline; stvaranju kisika i pročišćavanju atmosfere; utjecaju na ljepotu krajolika te stanju povoljnih uvjeta za liječenje, oporavak, odmor i rekreaciju; za razvitak turizma i lovstva i za obranu Republike Hrvatske. Ovdje valja svakako spomenuti kako je šuma pročištač vode, ali također osigurava i regulira napajanje podzemnih tokova kroz godinu, isto tako ovaj kompleks ima utjecaja i na formiranje klimatskih prilika ovog dijela Podravine. Poznato je da šume ove površine imaju utjecaja na udaljenosti i do 60 km, da ublažavaju klimatske ekstreme i omogućavaju izmjenu zraka, da apsorbiranjem oborinske vode utječu na razinu rijeka, potoka i jezera, da su prirodni filtri za pročišćavanje zraka i proizvodni pogoni za proizvodnju kisika, da djeluju povoljno na psihofizičko stanje ljudi, da su staništa mnogobrojnim vrstama životinja te daju prepoznatljivost i estetiku ovom prostoru kao i motivaciju (vizualnu i auditivnu) za različite vidove umjetničkog izražavanja. Jednom tko prođe repaškom šumom ne može, a da se opet ne vrati doživjeti to carstvo kapitalnih jelena i stogodišnjih hrastova mladića, oazu mira i spojne tišine.

Prekodravski šumari

- Bartovčak Dragutin, dipl. ing. šum. (Gola, 7.6.1932.)
 Belak Marijana, dipl. ing. šum. (Ždala, 25.3.1967.)
 Petrović Branko, dipl. ing. šum. (Ždala, 27.8.1950.)
 Šomodi Biserka, dipl. ing. šum. (Ždala, 15.1.1966.)
 Švarc Ivan, dipl.ing.šum. (Ždala, 11.12.1960. – Koprivnica, 13.6.1998.)
 Belak Marijan, šumarski tehničar (Ždala, 06.01.1962.)
 Blažeković Pavao, lugar (Gola, 2.6.1892. – Koprivnica 5.8.1954.)
 Grčić Petar, lugar (Ždala, 27.2.1933. – 1.6.1972.)
 Horvat Stjepan, lugar (Ždala, 16.10.1935.- Ždala, 1.4.1989.)
 Ištvan Dražen, šumarski tehničar (Gola, 11.2.1970.)
 Ivančan Robert, šumarski tehničar (Gola, 10.7.1970.)
 Lodeta Mijo, lugar (Repaš, 13.10.1939. – 08.12.1992.)
 Mihaldinec Branko, lugar, rasadničar (Ždala, 22.1.1922. – Kloštar Podravski 2.3.1982.)
 Mihaldinec Djuro, lugar, manipulant (Ždala, 23.3.1923. – 23.12.1997.)
 Mihaldinec Josip, lugar, revirnik, rasadničar (Ždala, 18.3.1897. – Kalinovac, 1.8.1972.)
 Mihaldinec Martin, čuvar šume, nadlugar (Ždala, 1864. – 1962.)
 Mihaldinec Stjepan, lugar, manipulant (Ždala, - 18.3.1977.)

Mihaldinec Vid, lugar (Ždala, 1880. – 1952.)
 Pavešić Zlatko, šumarski tehničar (Ždala, 5.9.1964.)
 Šimeg Franjo, čuvar šuma, lugar (Ždala, 2.7.1928.)
 Vincek Mladen, šumarski tehničar (Repaš, 6.1.1980.)
 Bečević Damir, šumarski tehničar (Repaš, 3.5.1983.)
 Gazdek Miroslav, šumarski tehničar (Repaš, 8.7.1980.)
 Prilika Ivan, šumarski tehničar (Ždala, 5.7.1956.)
 Filip Željko, šumarski tehničar (Novačka, 24.01.1960.)
 Kolarić Branko, manipulant (Ždala, 08.10.1934.)
 Sinjeri Josip, manipulant (Ždala, 14.04.1910.-)
 Filip Božidar, šumarski tehničar (Ždala, 16.04.1931.)
 Kendelić Stjepan, manipulant (Ždala, 22.12.1910.)
 Salajpal Ana Marija, dipl. ing. šum. (Gola, 02.01.1975.)
 Grčić Josip, lugar (Ždala, 27.02.1938.)
 Parag Nikola, šumarski tehničar (Novačka, 29.11.1977.)

Neke značajnije godine u povijesti Šumarije Repaš

- 1945. – formirana Šumarija Repaš 20. travnja
- 1951. - izrađena prva Osnova gospodarenja (nakon drugog svjetskog rata) za g.j. «Repaš»
- 1958. - šumariji dodijeljena ribolovna voda Čambina na upravu odnosno gospodarenje od strane NOO Gola od 11. rujna
- 1960. - podignut rasadnik za topole u Gabajevoj Gredi odjela 7 današnji 63
 - izgrađeni koševi ; na šumariji za 20 vagona i u Ljevači za 40 vagona kukuruza
- 1961. - izgrađena mosna vaga (kod čuvarske kućice), koja je kasnije preseljena u selo Repaš
 - izgrađena pilana koja je radila do 1989.g
- 1962. - na upravnu zgradu šumarije Repaš nadograđen kat sa sobama za potrebe lovstva
 - NO Općine Virje ponovno dodjeljuje ribolovnu vodu Čambina pod upravu šumarije na period od 20 godina (8. rujna)
- 1967. - izgrađena stambena zgrada u Ždali, Vladimira Nazora 78
 - produljen most na rijeci Dravi za 183 m (na traverzu)
 - šumarija se prestala baviti privrednim ribolovom na rijeci Dravi
- 1971. - pripojena g.j. «Gabajeva Greda» šumariji Repaš (do tada je u šumariji Koprivnica)
- 1976. - dovedena električna energija u lovački dom Čambina
- 1978. - pušten u promet novi betonski most na rijeci Dravi (29.11.)
 - obilan urod žira hrasta lužnjaka – otkupljeno 188 000 kg
 - kroz šumu izgrađen naftovod JANAF (JUNA) u dužini od 6,8 km
- 1979. - iskopano jezero na «Kerstavi» u odjelu 19
 - mehanička radionica (izgrađena 1963.g) rekonstruirana u štale

1981. - u krugu šumarije izgrađena benzinska stanica sa spremnicima od 30 000 l, u funkciji do 1997.
1982. - prvo ograđivanje branjevina radi sprečavanja šteta od jelenske divljači žicom visine 2m (odjeli 7 i 8)
- olujni vjetar – 1099 m³
1983. - obilan urod žira – sakupljeno 73 000 kg
1984. - jak napad zlatokraja u šumskom predjelu Sušinski berek (odjeli 68, 69, 70)
- izvršena rekonstrukcija pilane
1991. - šumarija Repaš djeluje u sklopu Uprave šuma Koprivnica odnosno javnog poduzeća Hrvatske šuma Zagreb
- lovište VI/9 – Repaš u sklopu šumarije Repaš (prije pod lovnom upravom Đurđevac)
1993. - urod žira, otkupljeno 14 000 kg
1994. - završena rekonstrukcija lovačkog doma Čambina
1995. - urod žira- otkupljeno 14610 kg
1996. - odstrijeljeno jelensko grlo s najjačom trofejom od 232, 21 CIC točke
1998. - izvanredna revizija osnove gospodarenja-zbog sušenja hrasta lužnjaka
- revidirana lovna osnova
- počela rekonstrukcija upravne zgrade šumarije Repaš
- sedam stabala hrasta lužnjaka u parku što okružuje šumariju stavljeno pod zaštitu – Spomenik prirode
1999. - nabavljena dva konja lipicanca za potrebe lovstva (Dino i Đoni)
- jezero Čambina stavljeno pod zaštitu – Zaštićeni krajolik
2000. - urod žira, otkupljeno 21 500 kg
- završena rekonstrukcija upravne zgrade, 18.3. svečano otvorena
2001. - izgrađena kapelica sv. Huberta na Čambini
2002. - HŠ d.o.o. dobile FSC Certifikat
2003. - urod žira, otkupljeno 17 134 kg
- šumarija priključena na mjesni vodovod
- izvršena sanacija asfalta Boltina – Ciganjev put
- preuređena soba u prizemlju lovačkog doma Čambina u dnevni boravak
- najveće sušenje hrasta lužnjaka 17 429 m³
- dobiveno ribolovno pravo za obavljanje rekreacijskog ribolova na vodama Male i Velike Čambine
2004. - odstrijeljen srnjak s najjačom trofejom od 135,18 CIC točaka
- urod žira, otkupljeno 10 697 kg
2005. - završena obnova i proširenje lovačkog doma Čambina
2006. - završena rekonstrukcija kuhinje u lovačkom domu Čambina
2007. - nabavljene dvije kobile hrvatskog hladnokrvnjaka (Cveta i Drina)

LITERATURA:

- Borzan, Želimir; Imenik drveća i grmlja. Zagreb: Hrvatske šume, 2001.
- Frković, Alojzije; Lovačke trofeje-obrada, ocjenjivanje i vrednovanje. Zagreb: HLS, 1989.
- Horvat, Rudolf; Hrvatska Podravina-pretisak. Koprivnica:HPD Koprivnica i NK dr.Feletar Koprivnica,1997.
- Hrvatski leksikon drvnih tehnologa. Zagreb: Tutiz leksika, 2002.
- Hrvatski šumarski životopisni leksikon 1-5. Zagreb: Tutiz leksika, 1997.
- Hrvatski šumarski životopisni leksikon 6. Zagreb: Tutiz leksika, 2003.
- Kranjčev, Radovan; Priroda Podravine. Koprivnica: Mali princ, 1995.
- Lovno gospodarska osnova 1995.-2004., HŠ-UŠ Koprivnica, 1995.
- Lovno gospodarska osnova 2005.-2015., HŠ-UŠP Koprivnica, 2005.
- Lovno gospodarska osnova 1988.-1997., ŠG Mojica Birta.Đurđevac, 1988.
- Magjerec, Juraj; Majka Božja Molvarska. Rim: 1957.
- Monografija; Podravina i Prigorje-kulturna i prirodna baština. Koprivnica:Koprivničko-križ. županija, 2001.
- Monografija; Sto godina šumarstva Bilogorsko-podravske regije. Čakovec: Zrinski, 1974.
- Osnova gospodarenja za GJ Repaš-Gabajeva Greda 2001.-2010.HŠ-UŠ Koprivnica,2001.
- Podravski zbornik, str. 99. – 115.; Koprivnica; Muzej grada Koprivnice, 1984.
- Podravski zbornik, str.103. – 106.; Koprivnica; Muzej grada Koprivnice, 1989.
- Podravski zbornik, str.139. – 153.; Koprivnica; Muzej grada Koprivnice, 1979.
- Podravski zbornik, str.198. – 207.; Koprivnica; Muzej grada Koprivnice, 1980.
- Povijest šumarstva Hrvatske 1846-1976. Zagreb: Savez inž. i teh. šum.i drvne industrije Hrvatske, 1976.
- Slukan Altić, Mirela; Povijesna kartografija. Zagreb: Meridijani, 2003.
- Šumska kronika Šumarije Repaš
- Večenaj, Ivan; Mojemu zavičaju. Bjelovar: Prosvjeta, 1992.
- Večenaj, Ivan; Tajne dvorca Pepelare. Zagreb: Društvo Podravaca Zagreb, 1989.
- Večenaj, Ivan; Krik divlje djevojke. Gola: Muzej grada Koprivnice, 1989.
- Zakon o šumama; NN 140/2005.
- Ištvan, Katica; Motivi iz Repaške šume i Čambine kao poticaj za dječje likovno stvaralaštvo. Molve:diplomski rad, 2006

BILJEŠKE:

1. Potaša je kalijev karbonat u vodi izrazito lužnat, a upotrebljava se u industriji stakla, porculana i sapuna.
2. U tablici su prikazani podaci ukupnog odstrela za pojedinu vrstu divljači u lovnoj godini i to muških i ženskih grla te svih starosnih skupina

3. Rogovi jelena običnog ocijenjeni sa 170,00 do 189,99 CIC točaka spadaju u brončanu medalju, sa 190,00 do 209,99 točaka u srebrnu medalju i od 210,00 točaka i dalje u zlatnu medalju. Rogovi srnjaka ocijenjeni sa 105,00 do 114,99 CIC točaka spadaju u brončanu medalju, sa 115,00 do 129,99 točaka u srebrnu medalju te sa 130,00 točaka i dalje u zlatnu medalju. Kljove vepra ocijenjene sa 110,00 do 114,99 CIC točaka spadaju u brončanu medalju, sa 115,00 do 119,99 točaka u srebrnu medalju te sa 120,00 točaka i dalje u zlatnu medalju. CIC- (Conseil International de la Chasse) naziv je Međunarodnog savjeta za lovstvo osnovanog u Parizu 6. studenoga 1930. godine, a jedna od zadaća savjeta je bila izrada jedinstvenih formula za vrednovanje trofeja različite evropske divljači.
4. Ledvenica je naziv za objekt u kojem se nekada (dok još nije bilo hladnjača niti ledomata) čuvao led. Tako se u ovoj prostoriji ispod domarske kuće na površini od 12 m² i ispod razine jezera čuvao led za okolne slastičare, medicare i gostioničare. Ova zgrada kao i „Ledvenica“ izgrađeni su 1965. godine (17.11.). Dugo godina je prostor služio kao skladište razne robe dok nije izvršena prenamjena 2005. godine kao skladište vina za potrebe lovačkog doma, a 2008. godine je u potpunosti uređen kao vinski podrum.
5. Županijska skupština Koprivničko-križevačke županije na 11. sjednici održanoj 9. listopada 1998. godine donijela je Odluku o proglašenju sedam stabala hrasta lužnjaka zaštićenim dijelom prirode u kategoriji spomenik prirode
6. Zbog sušenja i potrebe obaranja dva stabla hrasta lužnjaka Županijska skupština donijela je na 9. sjednici 12. srpnja 2002. godine Odluku o izmjeni Odluke o proglašenju sedam stabala hrasta lužnjaka zaštićenim dijelom prirode u kategoriji spomenik prirode. Sada je to „skupina stabala hrasta lužnjaka“.
7. Županijska skupština Koprivničko-križevačke županije na 18. sjednici održanoj 29. rujna 1999. godine donijela je Odluku o proglašenju Zaštićenog krajolika Čambina. Zakonom o Zaštiti prirode iz 2005. godine, NN 70/05., svi zaštićeni krajolici automatizmom mijenjaju naziv u Značajni krajobraz.